

سخن سردبیر

علی اصغر پورعزت ID

استاد، گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: pourezzat@ut.ac.ir

سواد خطمشی‌گذاری و حکمرانی مضاف

خطمشی‌گذاری عمومی، از پیچیده‌ترین عرصه‌های مطالعاتی دانشگاهی است که به لحاظ همین پیچیدگی، با حوزه‌های گوناگون دانش بشری سروکار دارد تا حدی که گویا تسلط پایدار آدمیان بر جنبه‌های متفاوت فهم و کاربست آن، ناممکن است.

صحنه خطمشی‌گذاری، صحنه حل مسئله است؛ صحنه حل مسائل بسیار پیچیده‌ای که حل آنها، مستلزم ترکیب دانش‌های گوناگون در فضایی میان‌رشته‌ای و چندرشته‌ای است.

در چنین حال و هوایی، اظهار نظر علمی بسیار دشوار است و آنگاه که اظهار نظر علمی دشوار می‌گردد، خلأ نظریه، عرصه را برای تازه به دوران رسیده‌های مدعی باز می‌گذارد تا بدون دانش کافی، در جایگاهی که دانشمندان بزرگ و حاذق از اظهار نظر امتناع ورزیده‌اند، اظهار نظر کنند و آرای خام خویش را نظریه راه‌گشا بپندارند و در موضعی که صاحب‌نظران سکوت کرده‌اند، شیادانه جلوه‌گری کنند.

از این رو، گویا سواد خطمشی‌گذاری، سواد ضروری برای همه آحاد جامعه است؛ تا آن حد که بتوانند مدعیان شیاد و فرومایگان حراف را از صاحب سخنان حکیم، خوددار و دلسوز، بازشناسند.

در این امتداد، گویا باید دانش حکمرانی را نیز به عرصه‌های گوناگون علمی هدایت کرد تا به آفرینش دانش خطمشی‌های مضاف ختم گردد؛ عرصه‌هایی که در دوران گذار از حکمرانی سنتی، حل مسائل گوناگون را به وجهی تخصصی مدنظر دانش‌پژوهان قرار می‌دهند تا هرچه بیشتر، چرخه سودمندسازی دانش‌های گوناگون تولیدشده در دانشگاه‌ها (از علوم پایه گرفته تا مهندسی، علوم تجربی، علوم انسانی و علوم اجتماعی و هنر) را فعال سازند.

در این رویکرد، خطمشی، دانشی ثمررسان است؛ دانشی که در سیر توسعه مضاف خود، حکمرانی مضاف را برای کاربست دانش‌های گوناگون، برای حل مسائل مردم در جوامع پیچیده، توسعه می‌دهد؛ بدین سان، دانش اداره و حکمرانی، از جوهره اصیل خود به کارکردهای متنوع در عرصه‌های گوناگون حکمرانی آب، حکمرانی انرژی، حکمرانی زیست‌بوم، حکمرانی بودجه‌ای، حکمرانی فضای مجازی و نظایر آن ره می‌یابد تا آنچه نظریه‌های خالص در بنیان دانش و گوهره اصیل علم آشکار می‌سازند، نظریه‌های کاربردی در ترکیب‌های معطوف به حل مسئله، در رهنمودهای کاربردی عرضه نمایند.

بنابراین، ضمن تأکید بر این مهم که سطوح مقدماتی سواد خطمشی، سواد ضروری برای همه آحاد جامعه متمایل به زندگی در جوامع پیچیده عصر حاضر است، سطوح پیشرفته آن باید همچون محملی برای کاربست سایر علوم و دانش‌های تخصصی، در جهت حل مسائل چندلایه و پیچیده جوامع حال و آینده و در سویه معنابخشی به فراگردهای گوناگون حساب‌پس‌دهی و پاسخ‌گویی در موقعیت‌ها و عرصه‌های گوناگون حیات اجتماعی، توسعه داده شود. از این روست که تأکید می‌شود: تخصص‌گرایی در توسعه دانش خطمشی‌گذاری عمومی و حکمرانی مضاف، ضروری عصر حاضر و راهی شایسته برای سودمندسازی دانش است.

استناد: پورعزت، علی اصغر (۱۴۰۰). سخن سردبیر: سواد خطمشی‌گذاری و حکمرانی مضاف. مدیریت دولتی، ۱۳(۲)، ۱۸۲-۱۸۳.

ناشر: دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

مدیریت دولتی، ۱۴۰۰، دوره ۱۳، شماره ۲، صص. ۱۸۲-۱۸۳

© علی اصغر پورعزت

